

Ordinace.cz, 20. 2. 2014

- > Přihlásit
- > Zapomenuté heslo
- > Registrovat

Čekárna - abyste se nenudili

Nemoci ▾ O bolesti ▾ Potřebuji poradit ▾ Prevence ▾ Zdravé jídlo Příběhy ▾ Sex a vztahy ▾ Léky ▾ Diskuse

[Ordinace.cz](#) > [Závrat' neboli vertigo](#) >

Video

Zdravý spánek

Mobilní aplikace

Hypertenze

RADY & DOPORUČENÍ

Názor lékaře

MUDr. Nina Benáková:

Opar léčit lze, nelze ale zcela zabránit, aby se neopakoval. Poradte se [online](#).

NOVINKA

Váš nejbližší lékař

Hledejte zde

Závrat' neboli vertigo

20. února 2014, Redakce Ordinace.cz | přečteno: 81x

Pocit rotace, tahu, nevolnost, zvracení – to vše jsou symptomy, které se vyskytují u závratí. Projevy těchto nepříjemných symptomů měl alespoň jednou každý z nás.

foto: shutterstock.com

Domácí lékař

- Živě s lékařem
- Rada lékaře
- Katalog odkazů
- Poradny
- Novinky emailem

♂
Muž

♀
Žena

Otočit

- [Břicho](#) >
- [Genitálie](#) >
- [Prsa a hrudní koš](#) >
- [Krk](#) >
- [Nohy](#) >
- [Ruce](#) >
- [Pokožka](#) >
- [Oči](#) >
- [Uši](#) >
- [Mozek](#) >
- [Nos](#) >
- [Ústa](#) >
- [Plet](#) >

Klikněte na část těla, která Vás trápí a otestujte se online.

Ordinace.cz, 20. 2. 2014

Pocit rotace, tahu, nevolnost, zvracení – to vše jsou symptomy, které se vyskytují u závratí. Projevy těchto nepříjemných symptomů měl alespoň jednou každý z nás.

foto: shutterstock.com

Pravou závratí neboli vertigem, se však nazývá pouze iluze [pohybu](#) vlastního těla nebo předmětů kolem nás. „*Někdy je od pacienta složité získat přesný popis obtíží. Rovnováha je totiž zajišťována více senzory a jedná se o komplexní děj,*“ říká MUDr. Čada, Ph.D. V případě vertiga se nejedná přímo o [nemoc](#) ale o příznaky nemoci (symptomy závratí se vyskytují až u 100 nemocí jako jejich průvodní příznak).

Jaké jsou příčiny?

Je celá řada příčin, které způsobují poruchu rovnováhy – respektive vertigo. Obecně porucha rovnováhy může být způsobena poruchou v samostatném vestibulárním systému (vnitřní ucho, nerv odvádějící informace do mozku a dále centrální mozkové struktury vestibulárního systému). Při postižení vestibulárního systému mluvíme o klasickém vertigu, které se dělí ve velmi

obecném kontextu na periferní a centrální. Další příčiny poruch rovnováhy jsou příčiny z poruchy zraku, propriocepce (schopnost tělo koordinovat v prostoru), eventuelně jejich kombinace. Také u interních chorob, například dekompenzace vysokého [krevního tlaku](#), poruchy srdečního rytmu, se [může](#) vyskytovat porucha rovnováhy.

Ordinace.cz, 20. 2. 2014

- › **Periferní závrat'** – je způsobena poruchou na úrovni vnitřního ucha a nervu odvádějícího informace do mozku. Je způsobena celou řadou patologií jako je například [zánět](#), Menierova choroba, cévní příčiny aj. Periferní závrat' postihuje jak mladé, tak i starší pacienty a ve většině případů se dá velice dobře diagnostikovat a léčit.
- › **Centrální závrat'** – je způsobena organickým nebo funkčním postižením v oblasti mozku. Centrální vestibulární závratí rovněž trpí jak mladí pacienti, tak pacienti starší.

Příčinou centrálního postižení u mladších pacientů může specifická forma migrény, roztroušená skleróza, cévní malformace, [nádory](#) aj. U starších pacientů je třeba počítat především s cévní příčinou poruch rovnováhy.

Následky vertiga

Závratě jsou velmi nepříjemným symptomem a mají různý charakter – od pouhé nejistoty, přes rotační vertigo, pocit plavání, až po tendenci k pádu. U některých pacientů, kteří prodělali silnou závrat', se může vyvinout s odstupem času určitá fobie (strach) v různých situacích – například chůze po úzkém mostě, [pobyt](#) v otevřeném prostoru nebo obava z výšek atd.

Odhalení příčiny jako základ úspěšné léčby

Základní vyšetřovací algoritmus se skládá z klinického otoneurologického vyšetření včetně odebrání podrobné anamnézy a přístrojového vyšetření. U některých typů závratí je prakticky jediným vodítkem k určení nejpravděpodobnější příčiny závratí především anamnéza pacienta. Udává se, že zhruba 60 – 70 % závratí se dá diagnostikovat a léčit již na ambulantní úrovni, doplňuje MUDr. Zdeněk Čada, Ph.D.

Dá se závrat' léčit?

Léčba poruchy rovnováhy se dá rozdělit na terapii pomocí [léků](#) (tzv. farmakoterapii), dále na psychoterapii a neméně důležitou vestibulární rehabilitaci, eventuálně klasickou fyzioterapii. Farmakoterapie má velmi dobrý efekt především u akutních forem závratí, při kterých tlumíme především symptomatickou složku. U chronických forem závratí má roli především udržovací nebo preventivní. Psychoterapie je nedílnou součástí [léčby](#) především chronických poruch rovnováhy, které mají psychogenní etiologii. Psychogenní závratě patří mezi jednu z nejčastějších příčin poruch rovnováhy v populaci. Vestibulární rehabilitace patří mezi klíčovou nefarmakologickou terapii u pacientů především s chronickým charakterem závratí.

Prevence závratí

Prevence závratí závisí především na etiologii (soustavné hledání a vykládání příčin) závratí. Obecně se doporučuje upravit životosprávu ve smyslu redukce alkoholu, kofeinu, černého čaje, soli atd. Rovněž je důležitý dostatečný a kvalitní spánek, pobyt na čerstvém vzduchu, vyhýbání se stresovým situacím a především u starších pacientů se doporučuje vyvarovat všem činnostem, při kterých hrozí pád.